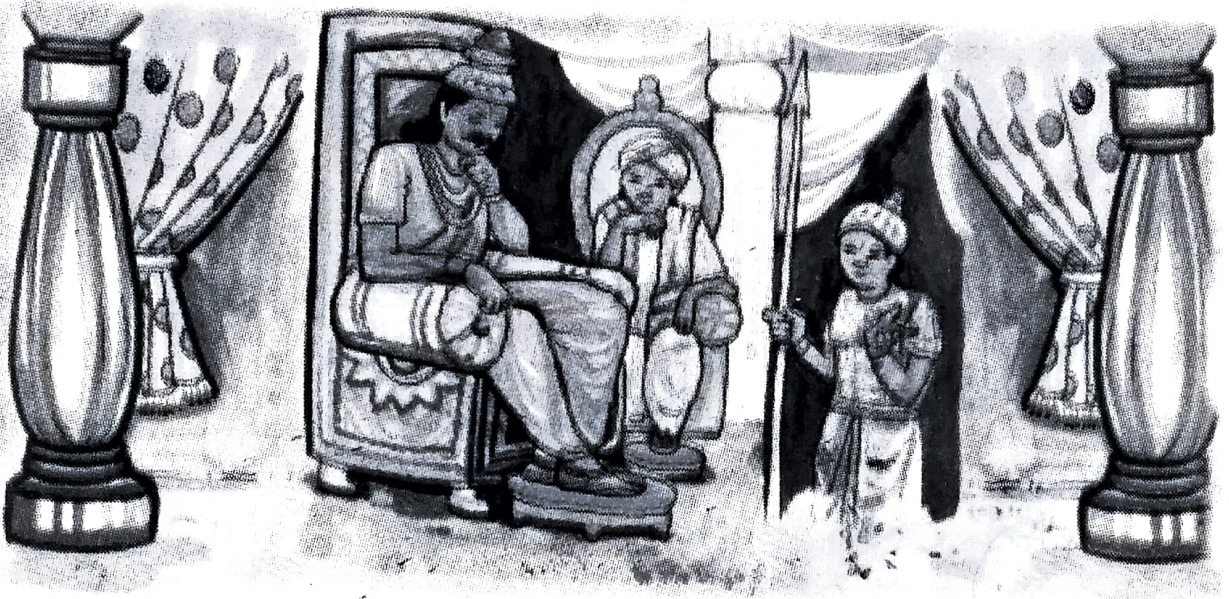

মিত্ৰামিত্ৰ

মানুহক জীৱশ্ৰেষ্ঠ বুলি অভিহিত কৰা হয়। কৰ্ম আৰু চিন্তা শক্তিৰ দিশৰ পৰা হয়তোবা কথাষাৰ মিছা নহয়। কিন্তু তথাকথিত বুদ্ধিমান মানুহে নিজ স্বার্থৰ বাবে কৰিব নলগীয়া কাৰ্যত লিপ্ত হ'বও পাৰে। আনকি, আনৰ অনিষ্ট কৰিবলৈকো কুষ্ঠাবোধ নকৰে। জীৱ-জন্তুৰ ক্ষেত্ৰত এই কথা নাখাটে; কিয়নো, পোহনীয়া জীৱ-জন্তুৰ কথা বাদেই, বন্য জন্তুবোৰেও অনাহকত কাকো আক্ৰমণ নকৰে। 'মিত্ৰামিত্ৰ' নাটিকাখনিৰ মাধ্যমত মানুহৰ স্বার্থাঘেযী চৰিত্ৰ আৰু জীৱ-জন্তুৰ কৃতজ্ঞতাবোধৰ কথা জানিব পাৰিবা।

[ৰাজ কাৰেঙৰ এটা কক্ষত মহাৰাজ অতি দুখ মনেৰে বহি আছে। কাষত বহি আছে মহামন্ত্ৰী।]

মহাৰাজ — সকলো শেষ হৈ গ'ল মহামন্ত্ৰী!

মহামন্ত্ৰী — (হুমুনিয়াহ এৰি) আপোনাক সাঙ্ঘনা দিবলৈ মোৰো যে কোনো ভাষা নাই মহাৰাজ!

মহাৰাজ — এতিয়া কি হ'ব উপায়? এবাৰ প্ৰচণ্ড শোক পাই থৈছোঁৱেই। আৰু এটা শোক! হে ভগৱান! মই আৰু কিমান সহিম!

মহামন্ত্ৰী — ধৈৰ্য ধৰাটো ভাল মহাৰাজ। ভগৱানে কিবা উপায় দিবও পাৰে।

মহাৰাজ — আৰু কি উপায় বাকী থাকিব পাৰে মহামন্ত্ৰী? দেশ-বিদেশৰ উত্তম বেজসকলেও মহাৰাণীক জীয়াই তুলিব নোৱাৰিলে! হে ঈশ্বৰ!
(এজন দ্বাৰপালে হেঁপাই-ফোঁপাই প্ৰৱেশ কৰে।)

দ্বাৰপাল — মহাৰাজৰ জয় হওক। মহাৰাজৰ জয় হওক।

মহাৰাজ — কিবা খবৰ দ্বাৰপাল?

- দ্বাৰপাল — এটা ভাল খবৰ আছে মহাৰাজ ।
 মহাৰাজ — ভাল খবৰ? শীঘ্ৰে কোৱা ।
 দ্বাৰপাল — মহাৰাজ, যজ্ঞদত্ত নামৰ ব্ৰাহ্মণ বন্দীজনৰ কথাকে ক'বলৈ বিচাৰিছোঁ, যিজনক কাইনে
 প্রত্যাশতে শূলবিদ্ধ কৰা হ'ব ।
 মহাৰাজ — ৰাজকোঁৱৰৰ ঘাতক বন্দীজনৰ কথাকে কৈছানে?
 দ্বাৰপাল — হয় মহাৰাজ । তেওঁ বোলে মহাৰাণীক জীয়াই তুলিব পাৰিব !
 মহাৰাজ }
 মহামন্ত্ৰী } — কি ক'লা ?

- মহাৰাজ — যদি সেয়ে সত্য, তেন্তে শীঘ্ৰে তেওঁক কাৰাগাৰৰ পৰা মুকলি কৰি ৰাণীৰ ওচৰলৈ
 লৈ যোৱা ।
 দ্বাৰপাল — যিবা আজ্ঞা মহাৰাজ । (দ্বাৰপালৰ প্ৰস্থান)
 মহাৰাজ — (মন্ত্ৰীৰ হাতত ব্যাকুলতাৰে ধৰি) এয়া সম্ভৱ জানো মহামন্ত্ৰী ?
 মহামন্ত্ৰী — অসম্ভৱ নহয় মহাৰাজ । ঈশ্বৰে ইচ্ছা কৰিলে অসম্ভৱকো সম্ভৱ কৰিব পাৰে ।

[মহাৰাজৰ নিৰ্দেশত দ্বাৰপালে যজ্ঞদত্তক মহাৰাণীৰ ওচৰলৈ লৈ গ'ল আৰু যজ্ঞদত্তৰ পৰশত মহাৰাণী
 জী উঠিল]

(নেপথ্যত কোনোৱে চিঞৰি উঠিব— “যজ্ঞদত্তৰ স্পৰ্শত মহাৰাণী জী উঠিল, মহাৰাণী জী উঠিল”)

- মহাৰাজ — (কাণ পাতি দূৰৈৰ পৰা অহা ধ্বনিবোৰ শুনাৰ চেষ্টা কৰিব) আপুনি কিবা শুনিছেনে
 মহামন্ত্ৰী ?

মহামন্ত্রী — (মনোযোগেৰে শুনিব) হয় মহাৰাজ! কিন্তু নিশ্চয় আমাৰ আটাইৰে প্ৰাৰ্থনা শুনিলে।
(ওপৰলৈ চাই সেৱা জনাব)

(নেপথ্যৰ পৰা 'যজ্ঞদত্তৰ জয় হওক,' 'মহাৰাণীৰ জয় হওক,' 'মহাৰাজৰ জয় হওক,'
আদি ধ্বনি ভাঁহি আহিব)

মহাৰাজ — (ব্যাকুলতাৰে) ভাল খবৰ জনোৱা দ্বাৰপালজনক মই কি পুৰস্কাৰেৰে পুৰস্কৃত কৰিম?

মহামন্ত্রী — মহাৰাজ, আপুনি যজ্ঞদত্ত নামৰ বন্দীজনৰ কথাও ভাবক। যিজনে জীৱন দিব পাৰে,
সেইজনে কাৰোবাৰ প্ৰাণ ল'ব পাৰেনে? স্বৰ্ণকাৰে সঁচা কথা কৈছিল জানো? নে
পুৰস্কাৰৰ আশাত...

মহাৰাজ — (চিন্তা কৰি) এৰা! আপুনি হয়তো ঠিকেই ভাবিছে!

(আঁৰ কাপোৰ পৰে।)

দ্বিতীয় দৃশ্য

[মহাৰাজৰ কক্ষত মহাৰাজ, মহামন্ত্রী আৰু যজ্ঞদত্তই আনন্দমনে কথা পাতি আছে। সন্মুখত সুস্বাদু
খাদ্য]

মহাৰাজ — আহাৰ গ্ৰহণ কৰক যজ্ঞদত্ত!

যজ্ঞদত্ত — (সেমেকা হাঁহি মাৰি) মহাৰাজ, মই হলোঁ দৰিদ্ৰ ব্ৰাহ্মণ। এনেবোৰ খাদ্য খোৱাৰ
অভ্যাস মোৰ নাই! লোভতে গ্ৰহণ কৰিলেও পেটৰ অসুখহে হ'ব!

মহাৰাজ — (হাঁহি) আপুনি দেখোন বিদূষককো চেৰ পেলাব! আপুনি মহাৰাণীক জীয়াই তোলাৰ
বাবে অশেষ ধন্যবাদ। (হাঁহি সামৰি) বাৰু, এতিয়া আমি আচল কথালৈ আহোঁ। (দুখ

- মনেৰে) আপুনি আমাৰ নিৰুদ্দিষ্ট ৰাজকোঁৱৰৰ অলংকাৰবোৰ ক'ত পাইছিল?
- যজ্ঞদত্ত — (অলপ গহীন হৈ, ছমুনিয়াহ পেলাই) এয়া বৰ দীঘলীয়া কাহিনী মহাৰাজ!
- মহামন্ত্ৰী — হ'ব, আপুনি যেনেকৈ কয় কওক; তীক্ষ্ণ বুদ্ধিৰ মহাৰাজে সকলো বুজি পাব।
- যজ্ঞদত্ত — তেন্তে শুনক মহাৰাজ। মই চমুৱাই কওঁ। মই বৰ দুখীয়া পৰিয়ালৰ লোক। আমি প্ৰায়েই লঘোনে থাকিবলগীয়া হয়। সেইবাবে মোক এলেছ্ৰা বুলি পত্নীয়ে সদায় ককৰ্থনা কৰে। তেওঁৰ ককৰ্থনা সহিব নোৱাৰি সেইদিনা মই ঘৰৰ পৰা ওলাই গ'লোঁ। এনেদৰে গৈ গৈ এখন ডাঠ হাবিত সোমালোঁ। এনেতে তাত বহুতো প্ৰাণীৰ আৰ্তনাদ শুনি মই ঘাঁহেৰে আবৃত্ত এটা কুঁৱাৰ কাষ পালোঁগৈ।
- মহামন্ত্ৰী — তাৰ পাছত?
- যজ্ঞদত্ত — তললৈ জুমি চাই দেখিলোঁ— সেই কুঁৱাটোত এটা বাঘ, এডাল সাপ, এটা বান্দৰ আৰু এজন মানুহ পৰি আবদ্ধ হৈ আছে।
- মহাৰাজ — (উদ্ভিগ্নতাৰে) আপুনি আটাইকে উদ্ধাৰ কৰিলেনে?
- যজ্ঞদত্ত — হয় মহাৰাজ। সকলোকে উদ্ধাৰ কৰাৰ পাছত আটায়ে মোক কিবা-কিবি দিম বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিলে। বান্দৰ, বাঘ আৰু সৰ্পই নিশ্চয়কৈ সেই প্ৰতিশ্ৰুতি ৰক্ষা কৰিলে। বান্দৰে মোক সুমিষ্ট ফল দিলে আৰু সি মোক বাঘৰ গুহালৈ লৈ গ'ল। বাঘে যথাবিধি সেৱা সৎকাৰ কৰি মোক এসোপামান অলংকাৰ দি ক'লে— “এয়া ৰাজকোঁৱৰৰ অলংকাৰ আছিল। আজিৰ পৰা এইবোৰ আপোনাৰ।”
- মহামন্ত্ৰী — মহাৰাজ, মই ঠিকেই অনুমান কৰিছিলোঁ যে এইজন দৰিদ্ৰ ব্ৰাহ্মণে ধন-সোণৰ লোভত অপকৰ্ম কৰিব নোৱাৰে। ৰাজকুমাৰক এখেতে...
- মহাৰাজ — কৈ যাওক ডাঙৰীয়া। কৈ যাওক।
- যজ্ঞদত্ত — আমাৰ দৰিদ্ৰতা নিবাৰণৰ অৰ্থে সেই অলংকাৰখিনি লৈ মই গাঁতৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰা স্বৰ্ণকাৰজনৰ ওচৰ পালোঁগৈ। তেওঁ ক'লে— “অলংকাৰখিনি এতিয়া মোক দিয়ক। ইয়াৰ শুদ্ধাশুদ্ধি পৰীক্ষা কৰি আনোঁগৈ। শুদ্ধ সোণ হ'লে আপোনাক উপযুক্ত মূল্য দিয়া হ'ব।” এই বুলি কৈ তেওঁ প্ৰস্থান কৰিলে আৰু...
- মহাৰাজ — আৰু ৰাজসভা পালেহি। নহয়নে? তাৰ কথা বিশ্বাস কৰি মই আপোনাক বন্দী কৰিলোঁ!
- মহামন্ত্ৰী — ছিঃ ছিঃ!
- মহামন্ত্ৰী — (চিন্তা কৰি) কিন্তু... আপুনি মহাৰাণীক জীয়াই তুলিলে কেনেকৈ?

- যজ্ঞদত্ত — বন্দী অৱস্থাতে মই অবিৰতভাৱে ঈশ্বৰৰ নাম স্মৰণ কৰিবলৈ ধৰিলোঁ। অৱশেষত গাঁতৰ পৰা উদ্ধাৰ পোৱা সৰ্প আহি মোৰ সন্মুখত উপস্থিত হ'লহি আৰু মোক ক'লে—
“আপুনি চিন্তা নকৰিব। ঈশ্বৰৰ আদেশ আৰু মহাৰাণীৰ কপালৰ লিখন অনুসৰি মই তেওঁৰ গালৈ বিষবাণ মাৰিম। আপোনাৰ স্পৰ্শৰ বাহিৰে কোনো চিকিৎসাই তেওঁক জীৱন্ত কৰিব নোৱাৰিব।” সৰ্পৰ কথা মতেই কাম হ'ল।
- মহাৰাজ — মই সকলো বুজি পালোঁ যজ্ঞদত্ত মহাশয়। আপুনি সম্পূৰ্ণ নিৰ্দোষী। আপোনাৰ নিৰ্দোষিতা প্ৰমাণৰ বাবে আৰু একোৰে প্ৰয়োজন নাই। আপোনাৰ কাৰ্যত সন্তুষ্ট হৈ মই এই মুহূৰ্তৰ পৰাই আপোনাক মন্ত্ৰিত্ব প্ৰদান কৰিলোঁ।
- যজ্ঞদত্ত — (হাতযোৰ কৰি) অশেষ ধন্যবাদ মহাৰাজ!
- মহাৰাজ — ধন্যবাদৰ প্ৰয়োজন নাই মন্ত্ৰীৰ যজ্ঞদত্ত! (বাহিৰলৈ চাই চিঞৰি) কোন ক'ত আছ? (লৰা-ধপৰাকৈ দ্বাৰপালৰ প্ৰৱেশ।)
- দ্বাৰপাল — আদেশ কৰক মহাৰাজ!
- মহাৰাজ — (যজ্ঞদত্তলৈ আঙুলিয়াই) এখেতৰ পৰিয়ালটোক শীঘ্ৰেই সসন্মানে ৰাজ কাৰেঙলৈ অনাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ কোৱা। (খঙেৰে) সেই কৃতঘ্ন স্বৰ্ণকাৰজনক অতি শীঘ্ৰে বন্দী কৰি আনা।
- দ্বাৰপাল — যিবা আজ্ঞা মহাৰাজ!
(দ্বাৰপালৰ প্ৰস্থান। মহাৰাজে আসনৰ পৰা উঠি কিবা চিন্তা কৰিব। তেওঁলৈ চাই মহামন্ত্ৰী আৰু যজ্ঞদত্তও থিয় হ'ব।)
- মহামন্ত্ৰী — মহাৰাজ এতিয়া বা কি চিন্তাত নিমগ্ন হৈছে!
- মহাৰাজ — চিন্তা কৰা নাই মহামন্ত্ৰী; তুলনাহে কৰিছোঁ। এমুঠি অন্নৰ বিনিময়ত সামান্য কুকুৰ এটায়ো তাৰ প্ৰভুভক্তিৰ পৰিচয় দিয়ে। ইয়াৰ বিপৰীতে জীৱনদাতাকো জীৱশ্ৰেষ্ঠ মনুষ্য জাতিয়ে তিলমাত্ৰ কৃতজ্ঞতাৰ উপহাৰ দিব নাজানে! তেন্তে শ্ৰেষ্ঠ কোন? মানুহ নে আন প্ৰাণী? এই প্ৰাণীবোৰক আমি অলপ মৰম-স্নেহ আৰু ভালপোৱা দিব নোৱাৰোঁনে?

(আঁৰ কাপোৰ পৰে।)

[নাটিকাখন 'পঞ্চতন্ত্ৰ'ৰ প্ৰথম তন্ত্ৰ 'মিত্ৰভেদ'ৰ 'কৃতজ্ঞ প্ৰাণী আৰু কৃতঘ্ন মনুষ্য' নামৰ কাহিনীটোৰ আলমত শিশু উপযোগীকৈ ৰচনা কৰা হৈছে।]

১) শব্দবোৰৰ অৰ্থ শব্দ সম্ভাৰ বা অভিধান চাই জানি লোৱা।

কক্ষ	নিৰুদ্দিষ্ট	কৃতজ্ঞ
প্রচণ্ড	ককৰ্থনা	প্রভুভক্ত
শীঘ্ৰে	প্রতিশ্ৰুতি	কৃতঘ্ন
প্রত্যাঘতে	সুমিষ্ট	ন্যায়পৰায়ণ
শূলবিদ্ধ	যথাবিধি	উদাসীন
ঘাতক	সৎকাৰ	সহানুভূতিশীল
স্বৰ্গকাৰ	নিমগ্ন	তিলমাত্র

২) উত্তৰ দিয়া।

(ক) যজ্ঞদত্তই উদ্ধাৰ কৰা মানুহজনৰ বৃত্তি কি?

(খ) সপই কাৰ শৰীৰত বিষবাণ মাৰিছিল?

(গ) বাঘে যজ্ঞদত্তক দিয়া অলংকাৰখিনি কাৰ আছিল?

(ঘ) মহাৰাণীক জীয়াই তোলাৰ পুৰস্কাৰ স্বৰূপে মহাৰাজে যজ্ঞদত্তক কি প্ৰদান কৰিলে?

(ঙ) কাৰ ককৰ্থনা সহিব নোৱাৰি দৰিদ্ৰ লোকজনে ঘৰ এৰি অৰণ্যত প্ৰবেশ কৰিছিল?

৩) নাটিকাখন ভালদৰে পঢ়ি ইয়াৰ অন্তৰ্নিহিত ভাবটো কোৱা।

৪) নাটিকাখন পঢ়িবলৈ চাৰিজনীয়া দল গঠন কৰা আৰু চাৰিজনৰ প্ৰত্যেকে মহাৰাজ, মহামন্ত্ৰী, যজ্ঞদত্ত আৰু দ্বাৰপালৰ চৰিত্ৰ ভগাই লৈ ক্ৰম ৰক্ষা কৰি নাটকীয়ভাৱে সংলাপবোৰ পঢ়া।

৫) কোনে কাক কৈছিল লিখা।

(ক) “দ্বাৰপালজনক মই কি পুৰস্কাৰেৰে পুৰস্কৃত কৰিম?”

(খ) “এয়া ৰাজকোঁৱৰৰ অলংকাৰ আছিল। আজিৰ পৰা এইবোৰ আপোনাৰ।”

(গ) “আপুনি চিন্তা নকৰিব। ঈশ্বৰৰ আদেশ আৰু মহাৰাণীৰ কপালৰ লিখন অনুসৰি মই তেওঁৰ গালৈ বিষবাণ মাৰিম।”

খ— ভাষা অধ্যয়ন (ব্যবহাৰিক ব্যাকৰণ)

জানো আহা

তোমালোকে আগৰ শ্ৰেণীসমূহত সন্ধিৰ বিষয়ে পাই আহিছা। তৎসম শব্দ সাধনৰ ক্ষেত্ৰত সন্ধিৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা আছে। বৰ্ণৰ লগত বৰ্ণৰ মিলনকে সন্ধি বোলা হয়। প্ৰথম শব্দৰ শেষৰ বৰ্ণ আৰু দ্বিতীয় শব্দৰ প্ৰথম বৰ্ণৰ মিলনৰ ফলত সন্ধিৰ সৃষ্টি হয়। যেনে—

মিত্ৰ + অমিত্ৰ = মিত্ৰামিত্ৰ (অ+অ=আ)

(ম+ই+ত+ৰ+অ+অ+ম+ই+ত+ৰ+অ= ম+ই+ত+ৰ+আ+ম+ই+ত+ৰ+অ)

সংস্কৃত ব্যাকৰণৰ নিয়ম অনুসৰি সন্ধি তিনি প্ৰকাৰৰ : স্বৰসন্ধি, ব্যঞ্জনসন্ধি আৰু বিসৰ্গ সন্ধি।

স্বৰবৰ্ণৰ লগত স্বৰবৰ্ণৰ মিলনক স্বৰসন্ধি বোলা হয়। যেনে—

সূৰ্য + উদয় = সূৰ্যোদয় (অ+উ=ও)

নীল + উৎপল = নীলোৎপল (অ+উ=ও)

মৰু + উদ্যান = মৰুদ্যান (উ+উ=উ)

পৰ + অধীন = পৰাধীন (অ+অ=আ)

ব্যঞ্জনবৰ্ণৰ লগত স্বৰবৰ্ণৰ আৰু ব্যঞ্জনবৰ্ণৰ লগত ব্যঞ্জনবৰ্ণৰ মিলনকে ব্যঞ্জনসন্ধি বোলা হয়। যেনে—

উৎ + নতি = উন্নতি (ব্য.+ব্য.)

মৃৎ + ময় = মৃন্ময় (ব্য.+ব্য.)

সৎ + আশয় = সদাশয় (ব্য.+স্ব.)

প্ৰাক্ + ঐতিহাসিক = প্ৰাগৈতিহাসিক (ব্য.+স্ব.)

বিসৰ্গ (ঃ)ৰ লগত স্বৰ বা ব্যঞ্জনবৰ্ণৰ সন্ধিকে বিসৰ্গসন্ধি বোলে। যেনে—

মনঃ + যোগ = মনোযোগ, তিৰঃ + কাৰ = তিৰস্কাৰ

৬) তলৰ শব্দবিলাকৰ সন্ধি ভাঙা আৰু কি সন্ধি লিখা।

মিত্ৰামিত্ৰ _____

পুৰস্কাৰ _____

স্বৰ্ণালঙ্কাৰ _____

উদ্ধাৰ _____

শুদ্ধাশুদ্ধি _____

জগন্নাথ _____

৭) শব্দবোৰৰ স্বৰসন্ধি, ব্যঞ্জনসন্ধি আৰু বিসৰ্গসন্ধি নিৰ্ণয় কৰি তালিকাভুক্ত কৰা।

উদগতি (উৎ + গতি)

সংস্কৃত (সম্ + কৃত)

জনৈক (জন + এক)

গঙ্গোৰ্মি (গঙ্গা + উৰ্মি)

প্রত্যুত্তৰ (প্রতি + উত্তৰ)

লোকাচাৰ (লোক + আচাৰ)

দেৱেশ্বৰ (দেৱ + ঈশ্বৰ)

নিস্বার্থ (নিঃ + স্বার্থ)

দুৰ্নীতি (দুঃ + নীতি)

উল্লাস (উৎ + লাস)

প্রত্যেক (প্রতি + এক)

তপোবন (তপঃ + বন)

স্বৰসন্ধি	ব্যঞ্জনসন্ধি	বিসৰ্গসন্ধি
জনৈক	উদগতি	দুৰ্নীতি

৮) পাঠত সুস্বাদু আৰু সুমিষ্ট শব্দ দুটা আছে। এনেধৰণৰ 'সু' উপসৰ্গযুক্ত পাঁচটা শব্দ লিখি উলিওৱা।

গ - জ্ঞান সম্প্রসাৰণ

জানো আহা

'মিত্ৰামিত্ৰ'ক 'নাট'নুবুলি 'নাটিকা' বোলা হৈছে। 'নাটিকা' হ'ল 'নাট'ৰ ক্ষুদ্ৰ ৰূপ। 'নাট'ত থকা পূৰ্ণ আখ্যান বা কাহিনীৰ পৰিৱৰ্তে 'নাটিকা'ত খণ্ডিত কাহিনী বা ঘটনাৰ বিকাশ ঘটোৱা হয়। নাট+ইকা=নাটিকা। এনেদৰে-'ইকা' প্রত্যয়যুক্ত ৰূপবোৰে ক্ষুদ্ৰত্ব বুজায়। আমি আমাৰ ব্যৱহাৰিক জীৱনত এনে ক্ষুদ্ৰাৰ্থবোধক শব্দ প্ৰায়ে পাই থাকোঁ।

৯) তলত দিয়া শব্দবোৰৰ ক্ষুদ্ৰাৰ্থবোধক ৰূপবোৰ লিখি অৰ্থ উল্লেখ কৰা।

কণ - কণিকা, ক্ষুদ্ৰকণা, সৰু সৰু টোপাল।

মণি -

পুস্তক -

কথা -

পত্ৰ -

লতা -

১০) ছবি চাই প্রশ্নৰ উত্তৰ দিয়া।

(ক) ছবিকেইখনত প্রকাশ পোৱা কাহিনীটো কোৱা।

(খ) দুজন বন্ধুৰ এজনে ভালুক দেখি ক'ত উঠিল?

(গ) আনজন বন্ধুৱে কি কৰিলে?

(ঘ) ভালুকটোৱে ওচৰ চাপি আহি কি কৰিলে?

(ঙ) শেষত বন্ধু দুজনে কি কথা পাতিলে?

১১) শিক্ষকক সুধি শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱৰ 'চোৰধৰা' অথবা 'পিম্পৰা গুচোৱা'ৰ কাহিনীটো জানি
লোৱা আৰু শ্ৰেণীত সেই কাহিনী নিজৰ কথাৰে কোৱা।

১২) তলৰ কথাখিনি নাটকীয় সংলাপত লিখা।

মহাৰাজে তেওঁৰ জীয়ৰী ৰাজকন্যা মণিমালাক বুজাইছে যে ফুলবোৰ প্ৰকৃতিৰ অনুপম
সৃষ্টি। সেইবোৰ ছিঙিলে মৰহি যায়। কিন্তু গছত সেই ফুলবোৰ সজীৱ হৈ থাকে। নিজৰ খোপা
সজাবলৈ বা গোক ল'বলৈ জধে-মধে ছিঙিব নালাগে।

১৩) 'মিত্ৰামিত্ৰ' নাটিকাখনত মহাৰাজৰ ন্যায়-পৰায়ণতা প্ৰকাশ পাইছে। লগতে সাধাৰণ
প্ৰাণীবোৰৰ প্ৰতি তেওঁৰ সহানুভূতি আৰু মৰম-চেনেহো প্ৰকাশিত হৈছে। জীৱ-জন্তুৰ প্ৰতি
আমি কিয় দয়া-মৰম প্ৰদৰ্শন কৰিব লাগে, শিক্ষকৰ সহায়ত আলোচনাচক্ৰ পাতি নিজৰ
নিজৰ মতামত দাঙি ধৰা।

জানি থওঁ আহা

শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে 'চিহ্নযাত্ৰা' নাট ৰচনাৰ যোগেদি অক্ষীয়া নাটৰ পাতনি মেলিছিল বুলি
চৰিত পুথিত উল্লেখ পোৱা যায়। 'চিহ্নযাত্ৰা'ৰ কোনো লিখিত ৰূপ উদ্ধাৰ হোৱা নাই। তেওঁৰ
আনকেইখন নাট হ'ল— পত্নীপ্ৰসাদ, কালিয়দমন, কেলিগোপাল, ৰুক্মিণীহৰণ, পাৰিজাতহৰণ
আৰু ৰামবিজয়।

শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱে চোৰধৰা, পিম্পৰা-গুচোৱা, ভোজন-বিহাৰ, অৰ্জুন-ভঞ্জন আৰু ভূমি-
লেটোৱা নাট ৰচনা কৰিছিল। অৰ্জুন-ভঞ্জনৰ বাহিৰে তেওঁৰ আন নাটকেইখনক বুৰুৰা বোলা হয়।

গুণাভিৰাম বৰুৱাৰ ৰামনৰমী (১৮৫৭ চন) আৰু হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ কানীয়া কীৰ্তন (১৮৬১
চন) নাটৰ যোগেদি আধুনিক অসমীয়া নাট ৰচনা আৰম্ভ হৈছিল।

৪ — প্ৰকল্প

● শিক্ষকৰ সহযোগত তোমালোকৰ বিদ্যালয়ৰ আটাইতকৈ ওচৰত থকা সত্ৰলৈ বা নাট্য মন্দিৰলৈ
গৈ নাট্যদলৰ নাটকৰ অভিনয় চোৱা। চাই কি কি দেখিলা, টোকাবহীত লিপিবদ্ধ কৰা।

● পাঠত থকা যিকোনো এবিধ জন্তুৰ ছবি আঁকি ৰং বোলোৱা।

☞ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশগ্ৰহণ নিশ্চিত কৰিব।